

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 13926

Tarih : 16-09 2025

10/3126

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Üniversite öğrencilerinin derinleşen barınma, beslenme ve temel yaşam sorunlarının tüm yönleriyle araştırılması, çözüm yollarının tespit edilmesi ve bu konuda gerekli adımların atılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Cengiz ÇİÇEK
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de üniversite öğrencileri bugün en temel haklarını dahi kullanamaz hale gelmiştir. Barınma, beslenme ve güvenlik sorunları giderek ağırlaşmakta; bu durum yalnızca ekonomik krizden değil, aynı zamanda iktidarın yükseköğretim politikalarındaki tercihlerden kaynaklanmaktadır. Eğitim alanı yıllardır eşitlikçi ve özgürlükçü bir perspektiften uzaklaştırılmış, resmî ideoloji ve piyasa mantığının aracı haline getirilmiştir.

Birleşik Metal-İş Sendikası verilerine göre Temmuz 2025 itibarıyla açlık sınırı 25.952 TL, yoksulluk sınırı ise 89.768 TL’dir. Buna karşın burs ve kredi miktarları bu maliyetlerin çok gerisinde kalmaktadır. Öğrenciler temel ihtiyaçlarını karşılayamaz durumdadır. Bu yoksullaştırıcı tablo en çok barınma hakkı alanında kendini göstermektedir.

Yaklaşık 8 milyon üniversite öğrencisine karşılık KYK yurtlarının kapasitesi 1 milyonun altındadır. 2024–2025 döneminde devlet yurtlarının kapasitesi yalnızca %0,2 artırılmış, buna karşın vakıf ve derneklere aktarılan kaynaklar yüz milyonlarca lirayı bulmuştur. Yurt hakkı kazanamayan öğrenciler, fahiş fiyatlı özel yurtlara ya da yüksek kiralara mahkûm edilmektedir. İstanbul Planlama Ajansı verilerine göre Nisan 2025’te İstanbul’da dört kişilik bir ailenin ortalama yaşam maliyeti 90.032 TL’ye çıkmıştır. Bu artış, öğrencilerin barınma, beslenme ve ulaşım giderlerini katlayarak gençler üzerindeki yükü taşınamaz hale getirmiştir.

Barınma sorununa çözüm üretmek yerine, iktidarın cemaat ve tarikat yurtlarını fiilen teşvik etmesi özellikle kadın öğrenciler için güvenlik krizine yol açmaktadır. Öğrenciler, “yurtsuzlar” hareketiyle bu tabloya itiraz etmekte ve devletin anayasal yükümlülüklerini yerine getirmesini talep etmektedir. Ancak barınma krizinin yanı sıra öğrencilerin en temel haklarından biri olan beslenme hakkı da ağır saldırı altındadır.

İstanbul Üniversitesi yemekhanesinde öğün fiyatlarının %50 artırılarak 35 TL’den 52,5 TL’ye çıkarılması, öğrencilerin aylık yemek giderini 4.725 TL’ye yükseltmiştir. Bu rakam KYK bursunun neredeyse tamamına denk düşmektedir. 2021’de burs ile 185 öğün alınabilirken, bugün aynı bursla yalnızca 57 öğün alınabilmektedir. Bu tablo, öğrencileri “okumak mı, karnını doyurmak mı?” ikilemine mahkûm etmektedir.

Ekonomik sıkıntıların yanı sıra öğrencilerin yaşam hakkını doğrudan tehdit eden güvenlik sorunları da derinleşmektedir. Boğaziçi Üniversitesi Güney Kampüsü’nde 30 Ağustos gecesi yaşanan cinayet, üniversitelerin suç mahalline dönüşmesinin çarpıcı bir örneğidir. Kampüse dışarıdan girdiği öne sürülen 20 yaşındaki Ayberk Kurtuluş’un, 15 yaşındaki H.Ö’yü silahla öldürüp ardından intihar etmesi, erkek şiddetinin ulaştığı boyutları gözler önüne sermiştir. H.Ö.’nün kampüste garson olarak çalıştırıldığı, failin ise 18 ayrı suç kaydının bulunduğu anlaşılmıştır. Yıllardır kayyum yönetimi altında ağır baskılara maruz bırakılan üniversitede, akademisyenler ve öğrenciler kampüse alınmazken onlarca suç kaydı bulunan bir kişinin hiçbir engelle karşılaşmadan içeri girebilmesi, güvenlik zafiyetini ve yönetimin sorumluluğunu açıkça ortaya koymaktadır. Bu müessif olay, erkek şiddetinin dehşet verici yaygınlığını olduğu kadar üniversite kampüslerinin güvensizleştirilmesini de gözler önüne sermektedir.

Tüm bu tablo, yükseköğretimdeki yapısal sorunların yarattığı çürümenin göstergesidir ve sorunun kaynağında yıllardır merkeziyetçi ve piyasacı anlayışla işletilen YÖK düzeni

bulunmaktadır. Nitekim 12 Eylül darbesiyle kurulan YÖK, üniversitelerde özgür düşüncenin önüne set çekmiş; farklılıkları bastıran ve sermayenin çıkarlarını önceleyen bir işlev üstlenmiştir. Üniversiteler, kamusal bilgi üretim merkezleri olmaktan çıkarılarak piyasaya ucuz emek ve tüketim kültürü üreten kurumlara dönüştürülmüştür.

Sonuç olarak, üniversite öğrencileri yalnızca ekonomik değil; siyasal, kültürel ve güvenlik sorunlarıyla da karşı karşıyadır. Eğitimin özelleştirilmesi, yoksul öğrencilerin sistem dışına itilmesine yol açmakta; barış akademisyenlerinden liyakatsiz atamalara, kadın cinayetlerinden güvenlik zaafiyetlerine kadar uzanan uygulamalar, üniversitelerde özgürlüğü, yaşam hakkını ve nitelikli eğitimi ortadan kaldırmaktadır. Öğrencilerin kendi mücadelesiyle açığa çıkan bu tablo karşısında, TBMM'nin ivedilikle bir Araştırma Komisyonu kurarak üniversite öğrencilerinin sorunlarını bütün boyutlarıyla ele alması ve kalıcı çözümler üretmesi zorunludur.

1			
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	G. Atın
3	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	Senen Senen
4	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	Murad
5	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	Özge
6	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	Adıyaman
7	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ	BATMAN	M. R. S.
8	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	Z. U.
9	KAMURAN TANHAN	MARDİN	K. T.
10	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	H. O.
11	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	S. Ö.
12	YILMAZ HUN	İĞDIR	Y. H.
13	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	O. B.
14	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	O. Ö.
15	NEJLA DEMİR	AĞRI	N. D.
16	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	F. Ş.
17	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	C. A.
18	İBRAHİM AKIN	İZMİR	I. A.
19	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	K. K.
20	MAHMUT DİNDAR	VAN	M. D.